

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΕΡΕΥΝΕΣ

Η αστεγία στην Περιφέρεια
Κρήτης: διαχρονική και χωρική
αποτύπωση μέσω διοικητικών
δεδομένων, 2018–2023

10/2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Copyright © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
Αβέρωφ 1, 71201, Ηράκλειο
Τ: +30 2813 412 442, -443
www.socialobservatory.crete.gov.gr

Η παρούσα έρευνα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης, «Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης», του Προγράμματος «Κρήτη», του ΕΣΠΑ 2021-2027, η οποία χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και από εθνικούς πόρους.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναδημοσίευση του κειμένου (όλου ή και μέρος αυτού), χωρίς άδεια ή σχετική παραπομπή & αναφορά της πηγής.

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Η αστεγία στην Περιφέρεια Κρήτης:
διαχρονική και χωρική αποτύπωση μέσω
διοικητικών δεδομένων, 2018–2023
Οκτώβριος, 2026

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	4
1. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης	7
2. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	8
3. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας ανά Δήμο	10
4. Δομές Αστεγών	13
Συμπεράσματα	16

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης την περίοδο 2018-2023	7
Διάγραμμα 2: Αριθμός ωφελούμενων στις δύο δομές της Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2018 - 2023	13
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη αιτήσεων δύο δομές της Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2018-2023	14

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας ανά Περιφερειακή Ενότητα για την περίοδο 2018 - 2023	8
Πίνακας 2: Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας ανά Δήμο για την περίοδο 2018 - 2023	10

Εισαγωγή

Η αστεγία αποτελεί ένα σύνθετο κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο δεν περιορίζεται στη διαβίωση στον δρόμο, αλλά περιλαμβάνει διαφορετικές μορφές στεγαστικού αποκλεισμού και επισφάλειας. Η ακριβής αποτύπωση του πληθυσμού που βρίσκεται σε κατάσταση αστεγίας παρουσιάζει σημαντικές μεθοδολογικές δυσκολίες, καθώς δεν υφίσταται ενιαίο σύστημα καταγραφής, ενώ οι διαθέσιμες διοικητικές πηγές αποτυπώνουν επιμέρους και διαφορετικές όψεις του φαινομένου. Για τον λόγο αυτό, τα σχετικά στοιχεία δεν μπορούν να θεωρηθούν ως πλήρης απογραφή του πληθυσμού των αστέγων, μπορούν όμως να αξιοποιηθούν για την παρακολούθηση της διοικητικά καταγεγραμμένης αστεγίας και των μεταβολών της στον χρόνο.

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η εξέλιξη της αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης κατά την περίοδο 2018–2023, με βάση τα διοικητικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης, στο πλαίσιο της χαρτογράφησης και παρακολούθησης των κοινωνικών αναγκών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε μέσω των Δήμων της Κρήτης σε δύο διαδοχικές περιόδους αναφοράς, 2018–2020 και 2021–2023, επιτρέποντας τη συγκρότηση μιας εξαετούς χρονοσειράς και τη συγκριτική αποτύπωση της εξέλιξης του φαινομένου. Στο πλαίσιο της χαρτογράφησης συγκεντρώθηκαν στοιχεία κυρίως για τις Βεβαιώσεις Αστεγίας που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες, καθώς και για τις λειτουργούσες δομές υποστήριξης αστέγων, τους ωφελούμενους και τις αιτήσεις ένταξης σε αυτές. Η αξιοποίηση κοινών κατηγοριών δεδομένων για τις δύο περι-

ους αναφοράς επιτρέπει τη διαχρονική παρακολούθηση των καταγεγραμμένων αναγκών, καθώς και την ανάδειξη διαφοροποιήσεων μεταξύ Δήμων και χρονικών περιόδων.

Οι Βεβαιώσεις Αστεγίας έχουν ιδιαίτερη αναλυτική σημασία, καθώς αποτελούν διοικητική πιστοποίηση της κατάστασης αστεγίας από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή τα Κέντρα Κοινότητας, κατόπιν κοινωνικής διερεύνησης των πραγματικών συνθηκών διαβίωσης. Αφορούν, μεταξύ άλλων, άτομα που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα και στερούνται σταθερής και κατάλληλης στέγης. Η έκδοσή τους δεν εξυπηρετεί μόνο την πιστοποίηση μιας κοινωνικής κατάστασης, αλλά συνδέεται με την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου σε παροχές και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, μεταξύ των οποίων και το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, όταν απαιτείται πιστοποίηση της ιδιότητας του αστέγου.

Υπό αυτή την έννοια, η επαφή του αστέγου ή της αστέγου με την κοινωνική υπηρεσία μπορεί να αποτελέσει σημείο εισόδου στο σύστημα κοινωνικής προστασίας και ενεργού ένταξης. Μέσω της κοινωνικής διερεύνησης, οι υπηρεσίες έχουν τη δυνατότητα όχι μόνο να πιστοποιήσουν την έλλειψη στέγης, αλλά και να αξιολογήσουν ευρύτερες ανάγκες και να διασυνδέσουν το άτομο με εισοδηματικές παροχές, στεγαστικές παρεμβάσεις, υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, καθώς και υπηρεσίες απασχόλησης, κατάρτισης και κοινωνικής επανένταξης. Η καταγραφή των Βεβαιώσεων Αστεγίας αποκτά, επομένως, ευρύτερη αναλυτική σημασία, καθώς αποτυπώνει όχι μόνο την εμφάνιση μιας στεγαστικής ανάγκης στο πεδίο των δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών, αλλά και την επαφή ενός ιδιαίτερα ευάλωτου πληθυσμού με τους μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας που μπορούν να ενεργοποιηθούν για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του

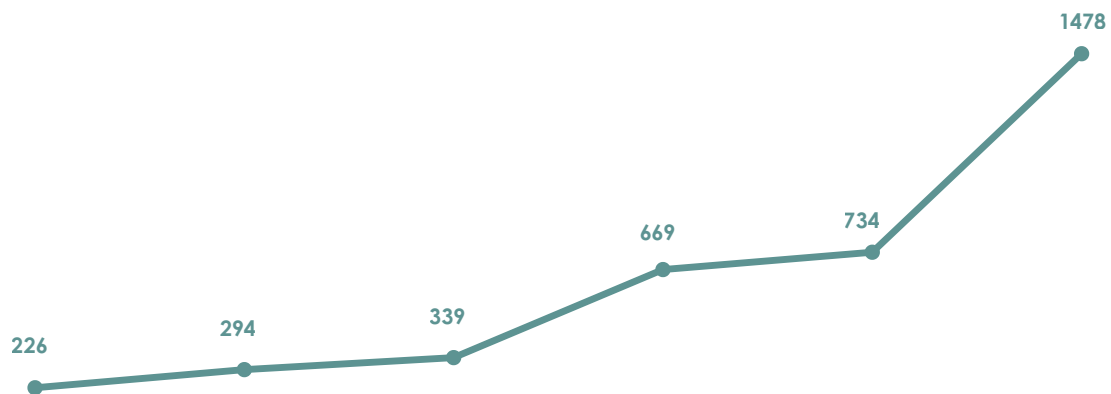
κοινωνικού αποκλεισμού και την υποστήριξη της κοινωνικής και ενεργού ένταξης.

Στόχος της ανάλυσης είναι να αποτυπωθούν οι βασικές τάσεις της περιόδου 2018–2023, να εξεταστεί η μεταβολή μεταξύ των δύο περιόδων χαρτογράφησης (2018–2020 και 2021–2023) και να αναδειχθούν οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται σε χωρικό και χρονικό επίπεδο. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται κατά την ερμηνεία των Βεβαιώσεων Αστεγίας, καθώς ο αριθμός τους δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με τον αριθμό των μοναδικών ατόμων που βιώνουν αστεγία ούτε με το συνολικό μέγεθος του φαινομένου. Η έκδοσή τους προϋποθέτει επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες και διοικητική πιστοποίηση της κατάστασης, ενώ άτομα που παραμένουν εκτός του συστήματος κοινωνικής προστασίας δεν αποτυπώνονται στα συγκεκριμένα στοιχεία. Ως εκ τούτου, οι βεβαιώσεις προσεγγίζονται στην παρούσα ανάλυση ως δείκτης διοικητικά καταγεγραμμένης αστεγίας και επαφής με το τοπικό σύστημα κοινωνικής προστασίας, ο οποίος, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των δομών και των ωφελουμένων τους, συμβάλλει στην αποτύπωση των αναγκών και της εξέλιξής τους στην Περιφέρεια Κρήτης.

1. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης

Διάγραμμα 1 Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης την περίοδο 2018-2023

Βεβαιώσεις 2018 Βεβαιώσεις 2019 Βεβαιώσεις 2020 Βεβαιώσεις 2021 Βεβαιώσεις 2022 Βεβαιώσεις 2023

Κατά την περίοδο 2018–2023 καταγράφεται σαφής και ιδιαίτερα έντονη αύξηση του αριθμού των Βεβαιώσεων Αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης. Η μεταβολή δεν είναι ομοιόμορφη σε όλη τη διάρκεια της περιόδου. Μεταξύ 2018 και 2020 παρατηρείται σχετικά σταδιακή αύξηση, από 226 σε 339 βεβαιώσεις, ενώ το 2021 σημειώνεται σημαντική επιτάχυνση, με τον αριθμό τους να ανέρχεται στις 669. Το 2022 η αύξηση συνεχίζεται με ηπιότερο ρυθμό, φθάνοντας τις 734 βεβαιώσεις.

Η μεγαλύτερη μεταβολή καταγράφεται το 2023, όταν οι βεβαιώσεις ανέρχονται σε 1.478, έναντι 734 το 2022, παρουσιάζοντας αύξηση περίπου 101% μέσα σε ένα έτος. Σε σύγκριση με το 2018, ο αριθμός τους είναι περισσότερος από εξαπλάσιος. Η ιδιαίτερα μεγάλη αυτή αύξηση θα πρέπει, ωστόσο, να ερμηνευθεί με προσοχή, καθώς η μεταβολή του 2023 δεν αποτυπώνει αντίστοιχη αύξηση στο σύνολο της Περιφέρειας Κρήτης, αλλά συνδέεται με την έντονη αύξηση των καταγεγραμμένων βεβαιώσεων στον Δήμο Ηρακλείου.

Η διαχρονική αυτή εξέλιξη υποδηλώνει σημαντική ενίσχυση της διοικητικά καταγεγραμμένης ανάγκης για πιστοποίηση της κατάστασης αστεγίας και κατ' επέκταση, αυξημένη επαφή ατόμων σε συνθήκες στεγαστικού αποκλεισμού με τις κοινωνικές υπηρεσίες. Η αύξηση, ωστόσο, δεν μπορεί από μόνη της να ερμηνευθεί ως ισόποση αύξηση του συνολικού αριθμού των αστέγων. Ενδέχεται να αντανakλά τόσο πραγματική επιδείνωση των συνθηκών στέγασης όσο και μεταβολές στην πρόσβαση στις υπηρεσίες, στην ενημέρωση του πληθυσμού, στις διαδικασίες πιστοποίησης ή στη διοικητική καταγραφή. Για τον λόγο αυτό, οι Βεβαιώσεις Αστεγίας αξιοποιούνται ως σημαντικός δείκτης της εξέλιξης της καταγεγραμμένης αστεγίας, ο οποίος πρέπει να συνεξετάζεται με τα στοιχεία των δομών υποστήριξης και άλλες διαθέσιμες πηγές.

2. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Πίνακας 1 Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας ανά Περιφερειακή Ενότητα για την περίοδο 2018 - 2023

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	85	129	153	309	393	1204
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	41	70	66	81	87	86
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	31	7	10	5	4	2
ΧΑΝΙΩΝ	69	88	110	274	250	186
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	226	294	339	669	734	1478

Η ανάλυση σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων δείχνει ότι η συνολική αύξηση των βεβαιώσεων αστεγίας στην Κρήτη δεν κατανέμεται ισόρροπα στον χώρο. Αντίθετα, παρουσιάζονται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων, με την Π.Ε. Ηρακλείου να διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό τη συνολική τάση της Περιφέρειας.

Στην Π.Ε. Ηρακλείου οι βεβαιώσεις αυξάνονται από 85 το 2018 σε 393 το 2022 και στη συνέχεια εκτινάσσονται στις 1.204 το 2023. Πρόκειται για την εντονότερη μεταβολή μεταξύ όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2023 η Π.Ε. Ηρακλείου συγκεντρώνει περίπου το 81% του συνόλου των βεβαιώσεων της Περιφέρειας Κρήτης, γεγονός που καταδεικνύει τον ιδιαίτερα ισχυρό γεωγραφικό συγκεντρωτισμό της καταγεγραμμένης αστεγίας. Σημαντικό ρόλο σε αυτό έχει διαδραματίσει η εκτίναξη των βεβαιώσεων το έτος 2023 αλλά ακόμα και χωρίς αυτή, παρατηρούμε ότι ο αριθμός των βεβαιώσεων αυξάνεται συνεχώς. Χαρακτηριστική είναι η αύξηση στον αριθμό των βεβαιώσεων κατά την περίοδο 2018-2022 η οποία ξεπερνά το 360%.

Η εικόνα που παρουσιάζει η Π.Ε. Χανίων είναι ελαφρώς διαφοροποιημένη. Οι βεβαιώσεις αυξάνονται σταθερά από 69 το 2018 σε 274 το 2021 (αύξηση περίπου 300% για το σύνολο της περιόδου), αλλά στη συνέχεια ακολουθούν πτωτική πορεία, μειούμενες σε 250 το 2022 και σε 186 το 2023. Επομένως, μετά την κορύφωση του 2021 παρατηρείται σταδιακή αποκλιμάκωση.

Στην Π.Ε. Λασιθίου παρατηρείται συνολικά αύξηση σε σχέση με την αρχή της περιόδου (οι βεβαιώσεις υπερδιπλασιάστηκαν), ωστόσο από το 2021 και μετά οι αριθμοί παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα, κυμαινόμενοι μεταξύ 81 και 87 βεβαιώσεων ετησίως. Αντίθετα, η Π.Ε. Ρεθύμνου παρουσιάζει εντελώς διαφορετική εξέλιξη, καθώς οι βεβαιώσεις μειώνονται από 31 το 2018 σε μόλις 2 το 2023.

3. Εξέλιξη Βεβαιώσεων Αστεγίας ανά Δήμο

Πίνακας 2 Εξέλιξη βεβαιώσεων αστεγίας ανά Δήμο για την περίοδο 2018 - 2023

ΔΗΜΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ηρακλείου	66	91	121	270	357	1164
Χερσονήσου	10	20	15	18	16	22
Φαιστού	-	-	-	12	15	11
Μαλεβιζίου	3	10	11	9	5	7
Αρχανών – Αστερουσίων	4	4	2	-	-	-
Μινώα Πεδιάδας	2	4	4	-	-	-
Ιεράπετρας	27	43	40	55	75	79
Σητείας	7	5	5	8	0	0
Αγ. Νικολάου	7	22	21	18	12	7
Ρεθύμνου	26	3	4	5	4	2
Μυλοποτάμου	5	4	6	-	-	-
Χανίων	60	75	92	260	237	170
Αποκορώνου	6	4	6	9	8	11
Κισσάμου	-	-	-	5	5	5
Πλατανιά	3	9	12	-	-	-

Η εξέταση των στοιχείων σε επίπεδο Δήμων αναδεικνύει ακόμη εντονότερα τις σημαντικές χωρικές διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στην έκδοση βεβαιώσεων αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης. Η γενική αυξητική εικόνα που καταγράφεται σε περιφερειακό επίπεδο δεν αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό όλων των Δήμων, αλλά διαμορφώνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη συγκεκριμένων αστικών κέντρων και κυρίως του Δήμου Ηρακλείου.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Δήμου Ηρακλείου. Οι βεβαιώσεις αυξάνονται σταθερά από 66 το 2018 σε 121 το 2020, ενώ η ανοδική τάση ενισχύεται τα επόμενα έτη, με 270 βεβαιώσεις το 2021 και 357 το 2022. Το 2023 καταγράφεται εξαιρετικά μεγάλη αύξηση, καθώς ο αριθμός φθάνει τις 1.164 βεβαιώσεις, δηλαδή υπερτριπλασιάζεται σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο ο Δήμος Ηρακλείου αντιπροσωπεύει περίπου το 79% του συνόλου των 1.478 βεβαιώσεων που καταγράφηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης το 2023. Συνεπώς, η απότομη αύξηση που εμφανίζεται σε επίπεδο Περιφέρειας κατά το τελευταίο έτος συνδέεται πρωτίστως με την εξέλιξη στον συγκεκριμένο Δήμο. Σε επικοινωνία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, αναφορικά με τις αιτίες της αύξησης, επισημάνθηκε ότι σημαντικό ποσοστό των βεβαιώσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 αφορά άτομα προσφυγικού και μεταναστευτικού υπόβαθρου, γεγονός που συνδέεται με τις αυξημένες μετακινήσεις πληθυσμών λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και των εξελίξεων στη Μέση Ανατολή.

Ο Δήμος Χανίων αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη συγκέντρωση βεβαιώσεων, παρουσιάζοντας όμως διαφορετική χρονική εξέλιξη. Από 60 βεβαιώσεις το 2018 ο αριθμός αυξάνεται σε 92 το 2020 και στη συνέχεια καταγράφεται ιδιαίτερα μεγάλη άνοδος στις 260 βεβαιώσεις το 2021 (+180%). Από το σημείο αυτό και μετά η τάση αντιστρέφεται, καθώς οι βεβαιώσεις μειώνονται σε 237 το 2022 και σε 170 το 2023 (-35%). Επομένως, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός παραμένει σημαντικά υψηλότερος σε σχέση με την αρχή της περιόδου, τα τελευταία δύο έτη καταγράφεται σαφής αποκλιμάκωση.

Στην Π.Ε. Λασιθίου ξεχωρίζει ο Δήμος Ιεράπετρας, στον οποίο καταγράφεται σχεδόν συνεχής ανοδική πορεία. Οι βεβαιώσεις αυξάνονται από 27 το 2018 σε

55 το 2021, 75 το 2022 και 79 το 2023 (+200% για το σύνολο της περιόδου). Αντίθετα, στον Δήμο Αγίου Νικολάου, μετά την αύξηση στις 22 βεβαιώσεις το 2019, ακολουθεί σταδιακή μείωση και επιστροφή στις 7 βεβαιώσεις το 2023. Στον Δήμο Σητείας οι αριθμοί είναι γενικά χαμηλοί και από 8 βεβαιώσεις το 2021 διαμορφώνονται σε μηδενικό επίπεδο τόσο το 2022 όσο και το 2023.

Στους υπόλοιπους Δήμους της Π.Ε. Ηρακλείου οι αριθμοί είναι αισθητά χαμηλότεροι σε σχέση με τον Δήμο Ηρακλείου. Ο Δήμος Χερσονήσου παρουσιάζει σχετικά μικρές διακυμάνσεις, με τις βεβαιώσεις να κινούνται μεταξύ 15 και 20 κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου και να αυξάνονται σε 22 το 2023. Στον Δήμο Μαλεβιζίου δεν διαμορφώνεται σαφής μακροχρόνια αυξητική τάση, καθώς μετά τις 11 βεβαιώσεις του 2020 ακολουθεί μείωση σε 5 το 2022 και μικρή άνοδος σε 7 το 2023. Στον Δήμο Φαιστού, για τον οποίο υπάρχουν στοιχεία από το 2021 και μετά, οι βεβαιώσεις παραμένουν σχετικά σταθερές, μεταξύ 11 και 15 ετησίως.

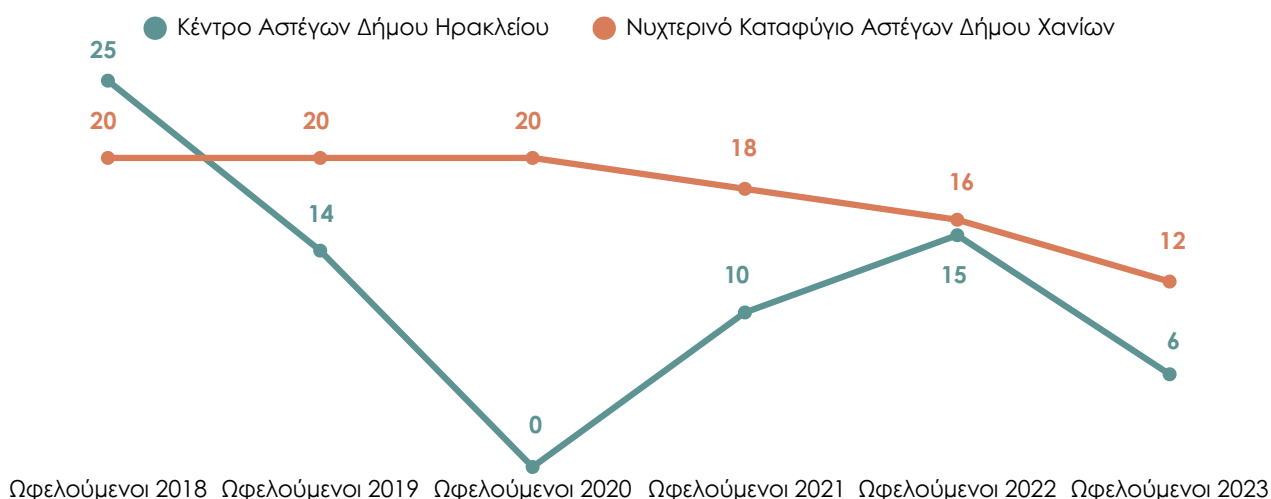
Στην Π.Ε. Ρεθύμνου, ο Δήμος Ρεθύμνου εμφανίζει αξιοσημείωτη πτωτική τάση. Από 26 βεβαιώσεις το 2018, ο αριθμός μειώνεται απότομα στις 3 το 2019 και παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα τα επόμενα έτη, φθάνοντας μόλις τις 2 βεβαιώσεις το 2023. Για τον Δήμο Μυλοποτάμου υπάρχουν στοιχεία μόνο έως το 2020 και, επομένως, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή συμπεράσματος για την εξέλιξή του κατά την τελευταία τριετία.

Τέλος, στους υπόλοιπους Δήμους της Π.Ε. Χανίων οι απόλυτοι αριθμοί παραμένουν περιορισμένοι. Στον Δήμο Αποκορώνου παρατηρείται ήπια αύξηση, από 6 βεβαιώσεις το 2018 σε 11 το 2023, ενώ στον Δήμο Κισσάμου καταγράφονται σταθερά 5 βεβαιώσεις ετησίως την περίοδο 2021–2023. Για τον Δήμο Πλατανιά υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία μόνο έως το 2020.

4. Δομές Αστεγών

Διάγραμμα 2 Αριθμός ωφελούμενων στις δύο δομές της Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2018-2023

Η εξέταση του αριθμού των ωφελούμενων στις δύο δομές της Περιφέρειας Κρήτης αναδεικνύει διαφορετική πορεία κατά την περίοδο 2018–2023.

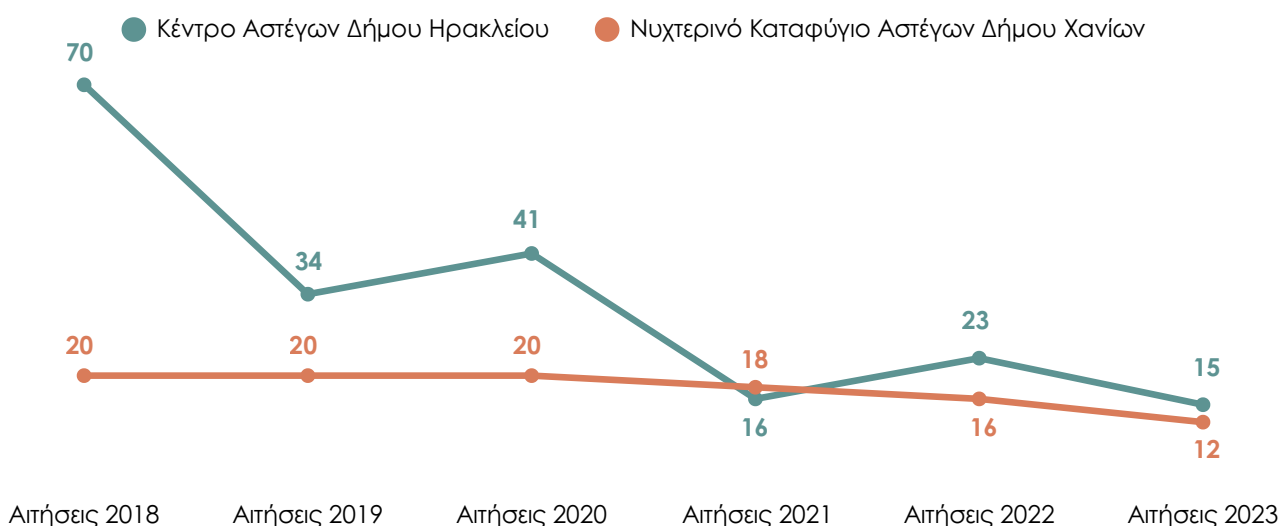
Στο **Νυχτερινό Καταφύγιο Αστεγών του Δήμου Χανίων** ο αριθμός των ωφελούμενων παραμένει σταθερός στους 20 κατά την περίοδο 2018–2020. Από το 2021 και μετά παρατηρείται σταδιακή μείωση, με 18 ωφελούμενους το 2021, 16 το 2022 και 12 το 2023. Η εξέλιξη αυτή δείχνει μια σταθερή υποχώρηση της εξυπηρέτησης στη συγκεκριμένη δομή την τελευταία τριετία.

Στο **Κέντρο Αστεγών του Δήμου Ηρακλείου** οι διακυμάνσεις είναι εντονότερες. Από 25 ωφελούμενους το 2018, ο αριθμός μειώνεται σε 14 το 2019 και μηδενίζεται το 2020. Η μηδενική τιμή του 2020 συμπίπτει χρονικά με την περίοδο της πανδημίας COVID-19 και είναι πιθανό να συνδέεται με τους περιορισμούς που εφαρμόστηκαν τότε, τις μεταβολές στη λειτουργία των κοινωνικών δομών ή με δυσκολίες στην πρόσβαση και καταγραφή των ωφελούμενων. Ωστόσο, τα διαθέσιμα στοιχεία δεν τεκμηριώνουν άμεσα την αιτία του μηδενισμού και επομένως η σύνδεση αυτή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πιθανή ερμηνεία και όχι ως βεβαιότητα.

Μετά το 2020 παρατηρείται επαναφορά της λειτουργίας της δομής ως προς τον αριθμό των ωφελούμενων, με 10 άτομα το 2021 και 15 το 2022. Το 2023, ωστόσο, ο αριθμός μειώνεται ξανά σημαντικά, σε μόλις 6 ωφελούμενους.

Σε συνολικό επίπεδο, οι ωφελούμενοι των δύο δομών ανέρχονται σε 45 το 2018, 34 το 2019 και 20 το 2020. Η σημαντική πτώση του 2020 επηρεάζεται κυρίως από τη μηδενική καταγραφή στο Κέντρο Αστέγων Ηρακλείου και θα πρέπει να εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο πλαίσιο της πανδημίας. Στη συνέχεια, ο συνολικός αριθμός αυξάνεται σε 28 ωφελούμενους το 2021 και 31 το 2022, πριν μειωθεί σε 18 το 2023, παρουσιάζοντας πτώση περίπου 42% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Διάγραμμα 3 Εξέλιξη αιτήσεων δύο δομές της Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2018-2023

Η εξέλιξη των αιτήσεων για ένταξη στις δύο δομές παρουσιάζει επίσης συνολικά πτωτική τάση, αν και με διαφορετική ένταση μεταξύ Ηρακλείου και Χανίων.

Στο **Νυχτερινό Καταφύγιο Αστέγων του Δήμου Χανίων**, ο αριθμός των αιτήσεων ταυτίζεται με τον αριθμό των ωφελούμενων σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Οι αιτήσεις παραμένουν στις 20 ετησίως από το 2018 έως το 2020 και στη συνέχεια μειώνονται σταδιακά σε 18 το 2021, 16 το 2022 και 12 το 2023.

Στο **Κέντρο Αστέγων του Δήμου Ηρακλείου**, οι αιτήσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερες μεταβολές. Από 70 το 2018 μειώνονται σε 34 το 2019, ενώ το 2020 αυξάνονται σε 41. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον σε συνδυασμό με τη μηδενική καταγραφή ωφελούμενων το ίδιο έτος: παρά την ύπαρξη 41 αιτήσεων, δεν καταγράφεται κανένας ωφελούμενος. Η συγκεκριμένη απόκλιση ενισχύει την πιθανότητα ότι το ιδιαίτερο πλαίσιο της πανδημίας και οι περιορισμοί στη λειτουργία των δομών μπορεί να επηρέασαν την πραγματική δυνατότητα εξυπηρέτησης, χωρίς όμως αυτό να μπορεί να αποδειχθεί μόνο από τα διαθέσιμα δεδομένα.

Το 2021 οι αιτήσεις στο Κέντρο Αστέγων Ηρακλείου μειώνονται σε 16, αυξάνονται σε 23 το 2022 και περιορίζονται εκ νέου σε 15 το 2023. Συνολικά, οι αιτήσεις στις δύο δομές μειώνονται από 90 το 2018 σε 27 το 2023. Κατά την περίοδο 2021–2023 παρατηρείται αρχικά μικρή αύξηση από 34 σε 39 αιτήσεις και στη συνέχεια σημαντική μείωση σε 27. Η πορεία αυτή ακολουθεί σε γενικές γραμμές την εξέλιξη του αριθμού των ωφελούμενων.

Συμπεράσματα

- Η αύξηση των βεβαιώσεων αστεγίας στην Περιφέρεια Κρήτης κατά το 2023 οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στη σημαντική αύξηση που καταγράφεται στην Π.Ε. Ηρακλείου και ιδιαίτερα στον Δήμο Ηρακλείου. Στις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες η εικόνα είναι περισσότερο σταθερή ή πτωτική.
- Η έντονη συγκέντρωση των βεβαιώσεων στο Ηράκλειο χρειάζεται προσεκτική ερμηνεία. Επειδή πρόκειται για διοικητική καταγραφή και όχι για άμεση απογραφή του πληθυσμού των αστέγων, η αύξηση δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτομάτως ότι αντιστοιχεί σε ανάλογη αύξηση της πραγματικής αστεγίας. Πιθανές μεταβολές στη σύνθεση του πληθυσμού, όπως προσφυγικές ή μεταναστευτικές ροές, αποτελούν έναν από τους παράγοντες αύξησης και αξίζει να διερευνηθούν περαιτέρω.
- Τέλος, η ταυτόχρονη μεγάλη αύξηση των βεβαιώσεων το 2023 και η μείωση των ωφελούμενων και των αιτήσεων στις δύο λειτουργούσες δομές δείχνει ότι οι διαφορετικοί δείκτες δεν κινούνται πάντοτε παράλληλα και επομένως πρέπει να εξετάζονται συνδυαστικά.

Η αστεγία στην Περιφέρεια Κρήτης: διαχρονική και χωρική αποτύπωση μέσω διοικητικών δεδομένων, 2018–2023

10/2026

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης